

تہی اور یسررب

«حاورا ہسمخ»

- تہات ؛سقلل اور
- تہ اور رد حاورا ددعت ؛حور یدوہش تدحو
- یداع یاهناسنا اب نی موضوعم توافق

تبات؛ سدقلا حور

۴۵۴ هـ حفص رد. مدرک تبحص نآ هب عجار بش دنچ هک دوب یدی لک تیاور نآ، دوب نم ضرع هک یزیچ نآ
رئاصب باتک:

یف امب مامإلا ملع نع هتأس ع هللا دبع یبأل تلق: لاق رمع نب لضفملا نع
و كرابت هللا نإ لضفم ای لاقف هرتس هیلع یخرم هتیب یف وه و ضرألا راطقأ
هبف ةوقلا حور و جرد و بد هبف ةایحلا حور حاورأ ةسمخ ص یبنلل لعج یلاعت
نامیإلا حور و لالحلا نم ءاسنلا یتأ و برش و لكأ هبف ةوهشلا حور و دهج و ضهن
حور لقتنا ص یبنلا ضبق اذف ةوبنلا لمح هبف سدقلا حور و لدع و رمأ هبف
و وهسی ال و وهلی ال و لفغی ال و مانی ال سدقلا حور و مامإلا یف راصف سدقلا
یف ام هب یری تبات سدقلا حور و وهست و لفغت و وهلت و مانت حاورألا ةعبرألا
دادغبب ام مامإلا لوانتی كادف تلعج تلق اهرح و اهرب و اهرغ و ضرألا قرش
[1]. شرعلا نود ام و معن لاق هدیب

هناخ رد: «هرتس هیلع یخرم هتیب یف وه و ضرألا راطقأ یف امب مامإلا ملع نع هتأس»
مالسلام هیلع اهنآ هک دندی می معیش! دندی ربخ اج همه زا هک دینی بیما اما دنتسه قاتا رد و
هک مدرک ضرع دیوگی می. ددنک یفخم دوب شیاج هکی یاجرد هک دوبن روطنیا. دندادی ربخ حوضوهب
دندومرف ترضح. تسا روطچ هک دیهدب حیضوت نم یارب:

و بد هبف ةایحلا حور حاورأ ةسمخ ص یبنلل لعج یلاعت و كرابت هللا نإ لضفم ای»
نم ءاسنلا یتأ و برش و لكأ هبف ةوهشلا حور و دهج و ضهن هبف ةوقلا حور و جرد
هک مدرک ضرع. میدنواخ ار تیاور نیا. «...سدقلا حور و لدع و رمأ هبف نامیإلا حور و لالحلا
کی نوچ دنیوگی می؟ دندراد ملع ادخ تجح هک تسا روطچ دنیامرفی می ماما. دراد یدی لک تلحج تیاور نیا
ال! یه له». میدرادن حور کی زا رتشیب هک ام همه هک دوب نیا لاؤس؟ دوشی می روطچ. دندراد هفاضا حور
هب! دندومرف ماما روطچ، میراد حور کی هک ام همه، میدنواخ ار لی کم تیاور بشید؛ «؟هدحاو سفن
،تسا سدقلا حور یمجنپ نآ. تسا حور جنپ ءایصوا و ءایبنا رد. تسه یددعتم تا یاور نومضم نیا
ال و یانیع مانت» دنوری می باوخ ماما. دنوری من باوخ هب؛ «مانی ال سدقلا حور»: دندومرف ترضح

وهلی ال و لفغی ال و». تسا سدقلا حور هب دیوم هک یبلق. تسا رادی ببلق؛ [2] یبلق مانی
تروص هب سدقلا حور روضح. درادن انعم و یارب لهج؛ «لهجی ال و» دراد یفاک ترابع رد. «وهسی ال و
ملع وحن. تسینی لایخ هوو رد و غامد رد تروص عابطن هب سدقلا حور. یلوصح هن، تسا یروضح ملع
تسا توافتم، سدقلا حور.

حور و»: دندومرف ترضح هک تسا نیا، منواخب تیاور نآ لابند و منک ضرع مهواخی می نآلا هک هچ نآ بخ
هچ هب «تبات» هم لک؛ «اهرچ و اهرب و اهرغ و ضرألا قرش یف ام هب یری تبات سدقلا
تروص نیا هب سدقلا حور اما. ناثح و بیسآ و لاوز لباق، ریغتم؟ تسیچ تبات لباقم؟ تسا انعم
و ددی می هدعو ام هب میرک نآرق، میدرم ام یتقو هکنیا امک. دوشی من یراط و ارب باوخ؛ تسینی
نیا رگا هک دیسری می یاج کی. تسا جازم یارب باوخ، دنوری من باوخ امش هرهوچ لصا و امش حور دیوگی می

ار نآ ىاج هكنىا زا لبق ؟تسا اچك هرهاس ؛[3] «رهاسلابمُ ه اذإف ةدحاو ةرجز يه امّنإف» دشابن جازم ؛[5] «كُبَر انّٰي لَعَضُوقِي لِكُلِّ اَم اِي اُوْدانَ و»؟[4] تسىچ رّەس .دىىوگب ار شتغل ،دىنك نىىعت ندرم تقو رگىد هك نآلا ؛«نوئىك اممُ كنن إلاق» !؟درىمىم حور رگم دىوگىم ،مىوشب تحار هك مىرىمب .تسىن .

نودانى مئ رانلا و ةنجال نىب فقويىف -حلمأ شبك ةروص يىف توملاب ىتؤيىف
مئ -حبذيف هب هللا رمأى مئ نوفرشيف -توملا ىلإ اورظنا و اوفرشأ اعيمج
[6] ادبأ توم الف دولخ رانلا لهأ اى -ادبأ توم الف دولخ ةنجال لهأ اى لاقى

دش مامت توم رگىد .

هك ىسك تسا نىنچنىا رگا .تسىن ناثدح ملع .تسا تابث ملع ،شمّلاع ؟تسىچ سدقلا حور بخ .دنىبىم اچ كى ار هتشذك و هدىآ ،دراد ار مچنپ حور نىا و هدرک روهظ وا ىارب سدقلا حور نىا .هداد ار سدقلا حور وا هب .تسا هداد وا هب ادخ .تسا هداد وا دىد رظنم هب لاعتم ادخ .دنىبن دناوتىمن .تسا .

۴۵۴ص نامه [1]

۴۴ ص :، ةعيرشلال حابصم [2]

۱۴ تاغانلا [3]

اهيف رهسي هنأل رهس تاذىأ ةرهاس ةالفلا نم ضرألل هجو ىمست برعلا و ضرألل هجو ةرهاسلا [4]
:تلصلل يىبأ نب ةيمأ لاق **اهنم افوخ**

مىقم مهل هب اوهاى ام و - رجب و ةرهاس محل اهيف و

:رخآ لاق و رحبال و ربال دىص اهيف و يىأ

يىف نايبال عمجم) ةرفاحلا يىف اهدعب دوعت مئ - ةرهاسلا برت كرصق امّنإف
(۶۵۱ص ، ۱۰ ج ، نآرقلا ريسفت

تىمس امّنإ لىق و مەريغ و دهاجم و ةداتق و نسحلل نع اهرهظ و ضرألل هجو يه و «ةرهاسلاب مە اذإف»
يىف ةراخ نيىع لاملا ريخ لىق كلدل و بئاد راهنلا و لىللل يىف تبئلا يىف اهلمع نأل ةرهاس ضرألل
ةصرع كلدب دارملا لىق و ضرأ لكلا امسا تراص مئ تبغ اذإ دهشت و تمن اذإ رهست ةراوخ ضرأ
نآرقلا ريسفت يىف نايبال عمجم) .**هيف مون ال رهس يىف مە** و ءانجال فقووم لوأ اهنأل ةمايقل
(۶۵۳-۶۵۴ ص ، 10 ج

۷۷ فرخزلا [5]

۵۰: ص، ج۲، یمقلل ریسفت [6]

حاورا ددعت؛ حور ی دوهش تدحو تی اور رد؟

کی کی حور ود ای تسا حور کی هصالخ. مه دب ی حیضوت نم میسرب هکنی زا لبق؟ تسا نکمم حور دنچ کی زا رتشیب مه رفن کی. تسا رفن کی، مینیبیم حضاو ام هک هچ نآ بخ؟ رفن ود ای تسا رفن؟ هن ای تفای حیضوت ناوتیم نی یارب ای؟ تسا حور چنپ دنیمرفیم هک تسا روطچ. درادن حور هک دیوگیم یفسلف ناهرب رد یتقو؟ تسین یفسلف ناهرب فالخ نی؛ دنومرف نایاقآ زا یکی قلعت ندب هب هک تسا سفن کی نی. دشاب دوجو دنچ دوشیمن هک دوجو کی، تسا دوجو کی نی حور چنپ دوجو کی میوگب هک تسا نکمم روطچ. «یوقلا لک اهتدحو ی ف سفنلا». تسا هتفرگ دراد؟

یزیچ. تسه یمالک فلتخم یاهباتک رد. تسه مه نآ یدابم همه. منکیم ضرع ار حیضوت نم کی؟ تسا رفن دنچ. نم دیوگیم دنیبیم ار شدوخ یتقو یسک ره. دشاب هتشاد ماهبا هک تسین. تسا یکی، کرڈم؟ «انا» دیوگیم هک دراد کرد دنچ وا حور نی. حور کی؟ دراد حور دنچ. رفن.

هداس یاهل اثم

تسا غاد یلیخ مه بآ کی. تسا درس رایسب بآ کی؛ میروآیم بآ فرط ود نآلا؛ هدا س یاهل اثم بخ بآ نی هک دمهفیم وا تسد نآلا. دراذگیم مرگ بآ رد ار رگید تسد و دراذگیم درس بآ رد ار تسد نی؟ هن ای تسا مرگ بآ نی هک دمهفیم رگید تسد؟ دمهف یمن ای تسا درس

دمهفیم: درگاش.

بخ. دمهفیم ار زیچ ود نامزمه؟! دمهفیم ار زیچ ود روطچ، تسین رتشیب رفن کی هک وا بخ؛ داتسا. ار یمرگ ای دمهفب ار یدرس دیاب ای هصالخ بخ. تسا کرد کی و کرڈم کی! تسا رفن کی هک وا

تسا دادضالا عماج دژم: درگاش.

؟ار یدرس ای دنکیم کرد ار یغاد، دحاو دژم نآ: داتسا

تبیغ وا یارب ود نی زا مادکچه. تسا لماک روضح وا روضح نوچ. دنک کرد دناوتیم ار ود ره: درگاش. درادن.

؟دنکیم سح ار هساک ود نآ یدرس و یغاد، تسین ندب هب قلعتم نآلا هک یحور ینعی: داتسا

دنکیم سح ندب هطساو هب حور: درگاش.

تسا تسرد، دریگیم قلعت ندب هب حور یتقو. میدیسر مراد هک یدوصقم هب الاح، تنسح: داتسا. هب هک یندب تانوش هب تبسن دناوتیم دحاو کی نی اما. تسا دحاو کی هک «نم» دیوگیم حور هک

زا ریغاً عطق وا هرصاب هوق اما تسایکی حورینعی . دشاب هتشادیضرع تانوئش ، هتفرگ قلعت وا هوق زا وایئاونش هوق اما ، هدنوش تساحور نامه ، هدننیتسا حور نامه حور ، تساهعماس هوق ودمه ضرع ردیلو تساکردم کی و دوجو کی یتقو درادن یتافانم سپ . تساتوافتم وایانیتب رد ، تسارضاحتسد ودره ردحور ، درادتسد وداجنیا رد هکنیا لثم . عمس نأش و رصب نأش : دراد نأش هب . نأش نیارد و نطوم نیاردتسد طسوت اما ، دنکیم سح اریدرس و یغاد هک تساحور ، تسد نیایبوانت هب ؛ دنکیم ساسحا اریمرگ ای دنکیم ساسحا اریدرس درادتسد ردحور هکیروضحهطساو . مدرک ضرع هک

. دشاب هتشادیضرع و یلوط تانوئش دناوتیم حور نیاربانب . میورب ولج هداس یاهلاثم نیاب نیاهب یتقو بخ . تساهدش رکذ ررکت م و تسایثحب نافرع و یفسلف و یمالکیاهباتک رد نیالصا و واطوفحم لصا ، دیآیم دیدپ حور یارب هک یتانوئش هب تبسن درادن یعنام ، تساتروص مه لوط رد ، سبللادعب سبل ای سبللادعب علختروص هک یتانوئش اما ، دشابیکی وایتیوه هتشاد ار اهنیا مامت هک درادن یعنام ، دوشیم سبلتم دیدج تروص هب و دنکیم علخ اریکی ؛ هن ای دشاب .

چلف و دورب نآ زا سحآلماک و دینک ریذخت ار اهنآ زا یکی ، میدرک تبحص هک یتسد ودرنیمه رد بخ بخ . دمهفیم رگیدتسد اما . دمهف یمن ؟ دمهف یمن ای دمهفیم اربآیدرس ، چلفتسد نآلا ، دوش ؟ هن ای دش هکت حور زایشخب ، دمهف یمنتسد نآ نآلا یتقو

. هن : درگاش

یمنیزیچ هدش سح یبرگیدتسد نوچ یلو دمهف ارفرطنیا هساک یمرگ دناوتیم حور : داتسا ؟ هدش هدیرب حور ، دش هدیرب هک نآلا ینعی ؟ دمهف یمن ارج ، تساهدشن هکت هک حور بخ ، دمهف

. درادن هطساو : درگاش

تسرد هلیسو رگانآلا نیمه بخ . تسین دمهفیم نآ هلیسو هب هک یاهلیسو و تلآ نآ : داتسا دحاو حور هرهوج لصا هکنیا اب دوشیم مولعم سپ . دمهف دناوتیم ؟ هن ای دمهف دناوتیم ، دشاب ، شدوخ ردحور تاژ . دیایب واکرد یارب یباجح کی دناوتیم اما دراد ار سح و سمل نأش هکنیا اب ، تسایارب ار هداس یاهلاثم نیا . دنک کرد هک دراذگیمن باجح نآ و دیآیم یباجح اما دراد ار سح و سمل هوق هک یلاحنیرد و دراد ار یتانوئش کی حور تاژ هکنیا اب دینیب ینعی . منکیم ضرع ندش بوجحم لصا اما ، تسابوجحم و درادن یکرد لعفلاب ، تسابوجحم لعفلاب مینیبیم اما تسادوجوم شاهوق . تساهدشن هکت هک حور ؛ تسه نآ رد کرد هوق

اب نی موصعم توافت یداع یاهناسنا

دوشیمن مه ار نی .تسا نآ تدحو و رد ترثک هک یتدحو .دراد یتدحو کی شدوخ یارب حور نیاربانب بخ
شخپ ندب رد دیآیم هک یرگید یاضف کی رد ،دراد تانوئش روطنیا هک یحور نیمه اما .درک هکت
رد و تمایق ملع رد .دوریم خزر و باوخ ملع رد ؛دوریم خزر ندب هب یدام ندب نی زا ریغ ،دوشیم
رد و خزر رد ،باوخ رد یندب اب اما «نم» دیوگیم .تسا حور نامه ،دراد فلتخم یاهندب فلتخم یاهاج
،هتفرگ قلعت یرگید ندب هب هک یتقو زا دناوتیم تسا ایند ندب رد یتقو ،حور نی .تمایق
نی .«یوقلا لک اهتدحو یف» شتاذ دوخ لصا .دوشیمن هکت هک مه حور .تسین لاحم .دنامب بوجحم
یتقو اما .دراد ار اوق همه .دراد یتدحو کی لوزن و دب رد .لوزن زا لبق ماقم رد شتدحو ینعی «اهتدحو»
دوش عقاو بوجحم دناوتیم ،دیآیم باجح راد و ایند راد هب

دیآیم ایند ملع هب اهنآ حور یتقو هک تسا نی ،تسه ایصوا و ایبنا و نیموصعم یارب هک هچ نآ
هیبت یروط میشتاد ملع نآ رد هک ییاهزیچ ؛مامت و مییآیم ایند نی رد ام .دوشیمن باجح راجد
دیآیم اجنی هب یتقو مالسلل مهیلعایصوا و ایبنا حور اما .مینکیم شومارف ملع نی رد هک هدش
،تسا نشور بلاطم نآ ،باتفآ نامه لثم